

רשומות

הצעות חוק

17 ביוני 2002

3131

ז' בתמוז התשס"ב

עמוד

634 ..... הצעת חוק הבחירות (דרכי תעמולה) (תיקון מס' 22) (סקר בחירות), התשס"ב-2002

מתפרסמת בזה הצעת חוק מטעם וערת החוקה חוק ומשפט של הכנסת:

**הצעת חוק הבחירות (דרכי תעמולה) (תיקון מס' 22) (סקר בחירות),
התשס"ב-2002**

הוספת סעיף 16ה 1. בחוק הבחירות (דרכי תעמולה) התשי"ט-1959 (להלן - החוק העיקרי), אחרי סעיף 16 יבוא:

"הסדר פרטום סקר בחירות (א) בסעיף זה -

"סקר בחירות" - סקר הנערך בתקופת הבחירות והבודק דפוסי הצבעה של בוחרים בבחירות, או הבודק נושאים הקשורים במישרין במי שמתמודד בבחירות;

"מתמודד בבחירות", "תקופת בחירות" - כהגדרתם בסעיף 10ב(א);

"משרד לציבור" - משרד בכלי התקשורת האלקטרוניים;

"מפרסם בכתב" - לרבות בעיתון או באינטרנט.

(ב) הראשון שמשרד לציבור על תוצאותיו של סקר בחירות ומי שמשרד כאמור בתוך 24 שעות מאז שתוצאות הסקר נמסרו לציבור לראשונה, יציין בצד התוצאות את כל אלה:

- (1) שמו של נותן החסות לסקר;
- (2) שמו של הגורם שערך את הסקר;
- (3) התאריך או התקופה שבה בוצע הסקר;
- (4) האוכלוסייה שמתוכה נלקח מדגם המשיכים לסקר;
- (5) מספר האנשים שהתבקשו להשתתף בסקר ומספר האנשים שהשתתפו בו בפועל;
- (6) מרווח הטעות לגבי הנתונים שהושגו.

(ג) המפרסם לציבור בכתב על תוצאותיו של סקר בחירות כאמור בסעיף קטן (ב), יפרט, נוסף על האמור באותו סעיף קטן, גם את השאלות שנשאלו בסקר.

ד ב ר י ה ס ב ר

הטלת חובות גילוי באה כדי שהציבור יוכל לשקול את אמינותם של הסקרים ולבחנם בצורה מושכלת. האיסור על פרסום סקרים חדשים יוגבל ליום הבחירות ולשעות מספר כיום שלפניו, בדומה להגבלות הקיימות היום על תעמולת הבחירות האסורה בערב שלפני הבחירות.

עוד מוצע לקבוע חובת דיווח למבקר המדינה, בדומה להסדר הקבוע היום בחוק לגבי פרסום תעמולה ברדיו האזורי ושימוש במיתקני שילוט חוצות, כדי שיקל על המבקר למלא את חובת הבקרה שלו על קיום הוראות חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973.

הצעת חוק הבחירות (דרכי תעמולה) (תיקון מס' 22) (סקר בחירות), התשס"ב-2002, המתפרסמת בזה, באה להסדיר שלושה עניינים -

האחד - להטיל חובות גילוי ואיסורים שונים הנוגעים לסקרי בחירות, זאת, בעקבות המלצות יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השש עשרה, השיפוט מישאל חשין, בדומה למדינות מערביות רבות, אין מקום ליצור הגבלות רבות מדי על פרסום סקרי בחירות, המהווים דרך להעברת מידע לציבור, המסייע לגבש עמדות לקראת בחירות ולממש את חופש המידע, חובש הביטוי והזכות לבחור ולהיבחר.

ס"ח התשי"ט, עמ' 138; התשס"ב, עמ' 4.

(ד) על אף האמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג), מי שמשדר או מפרסם לציבור בכתב, על תוצאות של סקר בחירות שלא מבוססות על שיטות סטטיסטיות מוכרות לעריכת סקרים, יצוין בהבלטה שהסקר לא התבסס על שיטות סטטיסטיות מוכרות ולפיכך אי אפשר להסיק ממנו מסקנות לגבי דפוסי הצבעה או עמדות של הציבור, וכן יצוין את הנתונים האמורים בפסקאות (1) ו-(2) של סעיף קטן (ב).

(ה) העורך סקר בחירות בשיטות סטטיסטיות מוכרות, המיועד לפרסום בכתב או לשידור לציבור, ישלח העתק של תוצאות הסקר לוועדת הבחירות המרכזית, לעיון כל רושם, עם הפרטים האלה באשר לסקר:

(1) הנתונים האמורים בפסקאות (1) עד (3) של סעיף קטן (ב) וכן השאלות שנשאלו בסקר כאמור בסעיף קטן (ג) ובלבד שלענין פסקאות (1) ו-(2) יצוין גם המען של נותן החסות לסקר או של הגורם שערך את הסקר, לפי הענין;

(2) מידע על השיטה שהשתמשו בה כדי לאסוף את הנתונים שמהם הופקו תוצאות הסקר, לרבות:

(א) שיטת הרגימה;

(ב) גודל המרגם ההתחלתי;

(ג) סוגי האוכלוסיה שנדגמו;

(ד) מספר האנשים שהתבקשו להשתתף בסקר והמספר והאחוז מהם אשר השתתפו בסקר בפועל, סרבו להשתתף בסקר או לא התאימו להשתתף בסקר;

(ה) התאריכים והשעות של הראיונות;

(ו) השיטה והמאפיינים שבהם השתמשו כדי לחשב מחדש את הנתונים וכדי לקחת בחשבון את תוצאות המשתתפים אשר לא הביעו דעה, לא הגיעו להחלטה או לא השיבו לחלק או לכל השאלות בסקר;

(ז) כל גורמי השקלול שהשתמשו בהם להפקת תוצאות הסקר;

(3) מרווח הטעות לגבי הנתונים שהושגו.

(1) עורך סקר בחירות ידווח למבקר המדינה, על סקרי הבחירות שערך בציון הפרטים כאמור בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג) ופרטי מזמין הסקר, פרטי מממן הסקר ופרטי העסקה.

(2) עורך סקר בחירות ישמור את נתוני הסקר שערך וכן את הפרטים המנויים בסעיף קטן (ה) במשך שלוש שנים מיום הבחירות.

ד ב ר י ה ס ב ר

הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965, העוסק בחלוקת קמיעות. זאת, לאחר שההסמכה להוציא צווי מניעה לענין הקמיעות, שנעשתה לאחר הבחירות לכנסת החמש עשרה התבררה כמועילה. ההרחבה המוצעת מבוססת על התפיסה כי רצוי למנוע מראש עבירות בחירות במקום לנקוט העמדה לדין פלילי אחרי ביצוע עבירות כאמור.

השני - להרחיב את סמכותו של יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית להוציא צווי מניעה המוגבלת היום להפרות של הזראות חוק הבחירות (רכי תעמולה) התשי"ט-1959 (להלן - חוק הבחירות (רכי תעמולה)), ולהפרה של סעיף אחד בחוק הבחירות לכנסת ולראש הממשלה [נוסח משולב], התשכ"ט-1969, ובחוק

(ח) משעה 19.00 [גרסה ב' - משעה 7.00 בבוקר] ביום שלפני יום הבחירות, ובכל יום הבחירות עד מועד סגירת הקלפיות, לא ישרר ולא יפרסם אדם בכתב לציבור על תוצאותיו של סקר בחירות שלא שודרו או פורסמו בכתב לציבור לפני יום הבחירות.

2. תיקון סעיף 17 האמור בסעיף 17 לחוק העיקרי יסומן "(א)" ובו -

(1) אחרי "הוראה מהוראות חוק זה" יבוא "למעט הוראות סעיפים 10(א3) ו-4), 10(א1א), 10(ב5), 10 או 16ה", אחרי "יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת" יבוא "למעט הוראה לפי סעיפים 10(א3) ו-4), 10(א1א), 10(ב5), 10 או 16ה" ובמקום "קנס 10,000 לירות" יבוא "הקנס האמור בסעיף 16(א1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977² (להלן - חוק העונשין)";

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) המפר הוראה מהוראות סעיפים 10(א3) ו-4), 10(א1א), 10(ב5), 10 או 16ה או אינו מקיים חוב שהטיל עליו לפי הוראות הסעיפים האמורים יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת, דינו - מאסר שישה חודשים או הקנס האמור בסעיף 61(א2) לחוק העונשין".

3. בסעיף 17 לחוק העיקרי, במקום "לפי סעיף 122(6) לחוק" יבוא "לפי פרק י"א לחוק" ובמקום "לפי סעיף 88(6) לחוק" יבוא "לפי פרק ט' לחוק".

ד ב ר י ה ס ב ר

יעמוד הקנס הקבוע לעבירות אלו על סכום העומד היום על 19,300 שקלים חדשים. הקנס לענין שאר העבירות בחוק ימשיך לעמוד על סכום העומד היום על כ-9,600 שקלים חדשים.

השלישי - להכפיל את הקנסות הפליליים הנמוכים הקבועים היום בסעיף העונשין בחוק הבחירות (דרכי תעמולה) בכל הנוגע לעבירות חמורות במיוחד או לעבירות שגורמות לנזק כספי או סביבתי ניכר, כגון עבירות הפוגעות בסביבה בתקופת בחירות. לפי המוצע

² ס"ח התשל"ז, עמ' 226.